

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від 26.05.2017 № 3748/0/20-17

**Постійна комісія Хмельницької
міської ради з питань соціально-
економічного розвитку,
інвестиційної політики та
дерегуляції**

вул. Гагаріна 3, м. Хмельницький,
Хмельницька область, 29000

Щодо розгляду проекту рішення

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Хмельницької міської ради «Про затвердження Положення про порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам в місті Хмельницькому» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом постійної комісії Хмельницької міської ради з питань соціально-економічного розвитку, інвестиційної політики та дерегуляції від 18.04.2017 № 01-24-915.

Проектом рішення передбачається затвердити Положення про порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам в місті Хмельницькому, яке визначає порядок визначення та відшкодування збитків, заподіяних власникам землі та землекористувачам, які заподіяні вилученням (викупом) та тимчасовим зайняттям земельних ділянок, встановленням обмежень щодо їх використання, погіршенням якості ґрунтового покриву та інших корисних властивостей земельних ділянок або приведенням їх у непридатний для використання стан та неодержанням доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок.

Повноваження обласних рад у галузі земельних відносин визначені статтею 8 Кодексу. До них належить, зокрема, розпорядження землями, що знаходяться у спільній власності територіальних громад, вирішення земельних спорів, вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону.

Питання відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам врегульовано главою 24 Земельного кодексу України (далі – Кодекс). Так, підстави відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам закріплено статтею 156 Кодексу, відповідно до якої відшкодовуються збитки,

Державна регуляторна служба України
ВИХ №3748/0/20-17 від 26.05.2017

заподіяні внаслідок: вилучення (викупу) сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників для потреб, не пов'язаних із сільськогосподарським і лісгосподарським виробництвом; тимчасового зайняття сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників для інших видів використання; встановлення обмежень щодо використання земельних ділянок; погіршення якості ґрунтового покриву та інших корисних властивостей сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників; приведення сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників у непридатний для використання стан; неодержання доходів за час тимчасового невикористання земельної ділянки.

Відповідно до вимог статті 157 Кодексу постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.1993 № 284 затверджено Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам (далі – Порядок), яким встановлено вимоги щодо формування комісій, визначення порядку розмірів збитків, термінів їх відшкодування тощо.

В свою чергу, відповідно до вимог пункту 2 Порядку розміри збитків визначаються комісіями, створеними Київською та Севастопольською міськими, районними державними адміністраціями, виконавчими комітетами міських (міст обласного значення) рад. До складу комісій включаються представники Київської, Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, виконавчих комітетів міських (міст обласного значення) рад (голови комісій), власники землі або землекористувачі (орендарі), яким заподіяні збитки, представники підприємств, установ, організацій та громадяни, які будуть їх відшкодовувати, представники державних органів земельних ресурсів і фінансових органів, органів у справах містобудування і архітектури та виконавчих комітетів сільських, селищних, міських (міст районного значення) рад, на території яких знаходяться земельні ділянки.

Результати роботи комісій оформляються відповідними актами, що затверджуються органами, які створили ці комісії.

Постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 № 963 затверджена Методика визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу, що спрямована на визначення розміру шкоди, заподіяної державі, територіальним громадам, юридичним та фізичним особам, на всіх категоріях земель внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу.

Відповідно до вимог пункту 7 цієї Методики розрахунок розміру шкоди, заподіяної державі, територіальним громадам внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву без спеціального дозволу, проводиться Держекоінспекцією та її територіальними органами або Держгеокадастром та її територіальними органами, а розміру шкоди, заподіяної юридичним та фізичним особам, - територіальними органами Держгеокадастру на підставі матеріалів обстежень земельних ділянок, проведених відповідно до Порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній

основі державними органами земельних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2000 № 1619.

Розмір шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву обчислюється відповідно до Методики визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 27.10.1997 № 171.

В свою чергу, порядок визначення розміру збитків, завданих унаслідок не проведення робіт з рекультивації порушених земель, врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1098 «Про визначення розміру збитків, завданих унаслідок не проведення робіт з рекультивації порушених земель».

Разом з тим, частиною другою статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Водночас ані законами України, відповідно до яких проект рішення розроблено, ані іншими законодавчими актами України не передбачено повноважень міських рад додаткового врегулювання питань щодо визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам, які заподіяні вилученням (викупом) та тимчасовим зайняттям земельних ділянок, встановленням обмежень щодо їх використання, погіршенням якості ґрунтового покриву та інших корисних властивостей земельних ділянок або приведенням їх у непридатний для використання стан та неодержанням доходів у зв'язку з тимчасовим невикористанням земельних ділянок, в тому числі шляхом затвердження будь-яких положень (порядків).

Підеумовуючи викладене, проект рішення Хмельницької міської ради «Про затвердження Положення про порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам в місті Хмельницькому» не узгоджується з вимогами статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме, принципами адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України в установленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П. Загородній

